

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2021. május 11.
(OR. en)

8550/21

AGRI 208
AGRILEG 99
SEMENCES 24
PHYTOSAN 15

FELJEGYZÉS

Küldi:	az elnökség
Címzett:	az Állandó Képviselek Bizottsága/a Tanács
Tárgy:	Tanulmány a növényi szaporítóanyagok előállításáról és piaci értékesítéséről szóló hatályos jogszabályok naprakészé tételére vonatkozó, az Unió rendelkezésére álló lehetőségekről – <i>Véleménycsere</i>

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a Tanács (Mezőgazdaság és Halászat) 2021. május 26-i és 27-i ülésén a fenti tárgyban tartandó véleménycsere alapjául szolgáló elnökségi háttéranyagot.

HÁTTÉRANYAG

A növényi szaporítóanyagok előállításáról és piaci értékesítéséről szóló uniós jogszabályok naprakésszé tételére vonatkozó lehetőségek – A Bizottság tanulmányát követő intézkedések

1. A növényi szaporítóanyagok kulcsfontosságúak az uniós mezőgazdaság fenntarthatóbbá, termelékenyebbé és diverzifikáltabbá tétele szempontjából. Az új és jobb növényfajták elengedhetetlenek mind ahhoz, hogy a mezőgazdasági termelők biztosítani tudják termelékenységük fokozását és a megtermelt élelmiszerek minél jobb minőségét, mind az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodáshoz, mind pedig ahhoz, hogy a növényvédő szerek csökkenő használata mellett is meg lehessen akadályozni a növénykárosítók terjedését.
2. Az erdészeti szaporítóanyagok az új erdők telepítésének, valamint a meglévők újraerdősítésének kiindulópontját jelentik. A globális felmelegedés már jelenleg is egyre növekvő negatív hatást gyakorol Európa erdőségeire azáltal, hogy a biogeográfiai régiókat észak felé, valamint domborzati szempontból egyre feljebb tolja.
3. A közelmúlt fejleményei rávilágítanak arra, hogy a növényi és az erdészeti szaporítóanyagokkal is hozzá kell járulni az európai zöld megállapodás, valamint az ahhoz kapcsolódó stratégiák: „a termelőtől a fogyasztóig” stratégia, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra vonatkozó uniós stratégia, a biodiverzitási stratégia, az európai digitális stratégia és az új uniós erdőgazdálkodási stratégia célkitűzéseire.
4. A Tanács felkérte a Bizottságot, hogy nyújtson be tanulmányt a növényi szaporítóanyagok előállításáról és piaci értékesítéséről szóló jogszabályok naprakésszé tételének lehetőségeiről (a továbbiakban: szaporítóanyag-tanulmány). A Bizottság 2021. április 29-én benyújtotta a kért tanulmányt.
5. A – mind a növényi, mint az erdészeti szaporítóanyagokra kiterjedő – szaporítóanyag-tanulmány egy olyan folyamat legutóbbi lépése, amely már több mint egy évtizede elkezdődött. A Bizottság 2013 májusában javaslatot fogadott el a növényi szaporítóanyagok előállításáról és piaci értékesítéséről szóló rendeletre irányulóan. Ezt a javaslatot az Európai Parlament 2014-ben elutasította, mivel úgy ítélte, hogy egyetlen rendelet nem képes lefedni a növényi és az erdészeti szaporítóanyagokat, valamint egyéb aggályokra is hivatkozott. A Bizottság 2015-ben visszavonta a javaslatot. Ekkor a Tanács felkérte a Bizottságot, hogy dolgozzon ki egy módosított, lényegi változtatásokat tartalmazó javaslatot.

6. Az elmúlt években műszaki téren új fejlemények következtek be a növényi és az erdészeti szaporítóanyagok előállítási és nemesítési ágazatában. Ehhez társul a mezőgazdaság és az erdészet fenntarthatóságának, valamint az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásnak és azok enyhítésének egyre erősebb igénye, továbbá a hagyományos fajták megőrzésének szükségessége és a biogazdálkodáshoz alkalmazkodó fajták kifejlesztése iránti növekvő kereslet.
7. A szaporítóanyag-tanulmány megerősíti, hogy a szaporítóanyagokra vonatkozó 2013-as javaslat előkészítése során tett főbb megállapítások általánosságban ma is érvényesek. A tanulmány rámutat továbbá az ágazatban azóta végbement fejlődést tükröző új kihívásokra is.
8. A szaporítóanyag-tanulmány a hatályos jogszabályokkal kapcsolatos legfőbb problémákként a következőket azonosítja:
- A – több évtized során létrejött – jogszabályok szétaprózottsága miatt nincs elegendő koherencia a forgalmazásról szóló irányelvek között, többféle értelmezésre nyílik lehetőség, ez pedig hozzájárul a végrehajtás egyenetlenségéhez.
  - A bonyolult és merev eljárások hátráltatják a technikai módosításokat és nehezítik a döntéshozatali folyamatot.
  - A jelenlegi jogi keret rugalmatlansága megnehezíti a más politikákkal való szinergia kialakítását, különös tekintettel a zöld megállapodásra és a hozzá kapcsolódó stratégiákra.
  - Hiányzik a hatósági ellenőrzések harmonizált és kockázatalapú kerete is.
  - A jelenlegi jogi keret nem teszi lehetővé a műszaki és a tudományos fejlődés maradéktalan figyelembevételét, ami korlátozza a tudományos és műszaki folyamatok során kifejlesztett növényi és erdészeti szaporítóanyagok piacra jutását.
9. A szaporítóanyag-tanulmány e problémák kezelése tekintetében a következő lehetőségeket azonosítja:
- **0. lehetőség: Nem történik semmi**
A hangsúly arra irányul, hogy a jogszabályok végrehajtása az európai zöld megállapodás és „a termelőtől a fogyasztóig” stratégia célkitűzéseinek figyelembevételével történjen.
  - **1. lehetőség: A jogalkotás eljárásainak és koherenciájának javítása, valamint a fenntarthatóság növelését célzó *ad hoc* intézkedések bevezetése**
Ez a lehetőség magában foglalná az irányelvek oly módon történő módosítását, hogy szerkezetük összhangban álljon egymással és a döntéshozatali eljárásokkal, valamint hogy bevezetésre kerüljenek a fenntarthatóságot támogató intézkedések.

- **2. lehetőség: A rugalmasság fokozása a technológiai fejlődéshez való alkalmazkodás, a genetikai erőforrásokhoz való jobb hozzáférés és a fenntarthatósági célkitűzések koherens kezelése érdekében**

Ez a lehetőség átfogóbban reagál a fenntarthatóság növelésének, a biológiai sokféleség fokozásának és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásnak / hatásai enyhítésének az igényére. Tekintetbe venné a mezőgazdasági termelők közötti vetőmagcsere sajátosságait, valamint megkönnyítené a jogszabályok hozzáigazítását a tudományos és a műszaki fejlődéshez. Két további részlehetőség (2A és 2B) különféle szakpolitikai választásokat kínál az irányelvek alkalmazási köre, a gazdasági szereplőknek és az illetékes hatóságoknak biztosított rugalmasság, valamint a hatósági ellenőrzések tekintetében.

10. A Bizottság úgy véli, hogy cselekvésre van szükség a növényi és az erdészeti szaporítóanyagok terén, hogy lépést lehessen tartani a legújabb tudományos fejleményekkel és kezelni lehessen a tanácsi felkérés alapját adó aggályokat, amelyeket a szaporítóanyag-tanulmány is megerősített.
11. A Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy elegendő bizonyíték és tudományos alap áll rendelkezésre a szakpolitikai cselekvéshez, amelynek részét képezi majd egy hatásvizsgálat elkészítése. Ezért – a hatásvizsgálat eredményének megfelelő mérlegelését követően – szándékában áll egy, a jelenlegi jogi keretet felülvizsgáló jogszabályjavaslat elfogadása.
12. Felkérjük a minisztereket, hogy a Mezőgazdasági és Halászati Tanács 2021. május 26–27-i ülésén folytassanak véleménycserét a következő kérdések alapján:
- a) *Azonosította-e az összes releváns problémát a szaporítóanyag-tanulmány?*
  - b) *Ön szerint szükséges-e a cselekvés, és ha igen, a javaslat milyen szinten törekedjen az azonosított problémák kezelésére?*
  - c) *Szóba jöhet-e a fentiek mellett egyéb lehetőség?*